

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om den kommunale og amtskommunale beskatning for regnskabsåret 1972-73.

(Lovforslaget (nr. 183) findes i tillæg A. sp. 3727, fremsættelsen i tidenden sp. 7917).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Det er med beklagelse, at folketinget skal beskæftige sig med et lovforslag af denne art, hvor det drejer sig om tvangsregulering over for kommunerne, et loft over den kommunale skatteudskrivning. Jeg tror, det er første gang i kommunernes tilværelse, at et sådant indgreb foretages. Jeg havde egentlig håbet, at 1970erne med den nye kommunestruktur skulle være årene, hvor det kommunale selvstyre fik større indflydelse og mere ret til selv at forvalte sine opgaver. Det modsatte bliver imidlertid tilfældet med de indgreb, som regeringen nu påbyder. Det er forståeligt, at der i kommunale kredse er stor utilfredshed ikke alene med dette forslag, men i det hele taget med den manglende forståelse og ringe tillid, som regeringen har til det kommunale selvstyre. De kommunale organisationer har ganske vist måttet tiltræde forslaget, efter at nogle forbedringer ved forhandlinger var opnået, men det var ikke med begejstring, at organisationerne accepterede.

Mit parti erkender, at skatterne har nået en sådan højde, at det ville være alvorligt for mange skatteydere, dersom yderligere skattestigninger skulle finde sted, og vi vil derfor gerne medvirke til en begrænsning af skatterne, men jeg finder, at vi bringer mange kommuner i en uheldig situation ved at fastlægge et loft, som skal være ens for alle kommuner, uanset kommunernes størrelse og om det er udviklingskommuner, det vedrører.

I den økonomiske oversigt, som vi lige har modtaget, oplyses, at samtlige skatter og afgifter her i landet vil andrage ca. 62 milliarder kr. i det kommende år. For 2 år siden udgjorde samtlige skatter og afgifter 38 milliarder kr., det er en stigning på 65 pct. Ser vi på de kommunale indkomstskatte, viser det sig, at da denne regering tiltrådte, ændrede de kommunale skatter 4,6 milliard kr. For det kommende år vil de samlede kom-

munale indkomstskatte udgøre 15 milliarder kr. Skatterne er således blevet 3 gange større under denne regering.

Uvilkårligt stiller man sig det spørgsmål, om det er kommunalbestyrelserne, der er skyld i de høje skatter, om de har varetaget de økonomiske dispositioner på en meget uheldig måde. Findes der kommuner, der har administreret for dyrt eller påtaget sig opgaver, der overstiger deres magt, skal jeg naturligvis ikke forsvare sådanne handle-måder, men jeg tror, at langt størsteparten af kommunerne har disponeret fornuftigt. Men når skatterne er steget så meget, som tilfældet er, så vil jeg gerne have lov at påstå, at det hænger sammen med, at regeringen og flertallet her i folketinget har påført kommunerne betydelige udgifter.

I økonomisk henseende er kommunernes bevægelsesfrihed meget begrænset, idet 80-90 pct. af kommunernes udgifter er lovbundne. En af årsagerne til, at de kommunale skatter er steget betydeligt, kan også findes i de forandringer, der har fundet sted vedrørende byrdefordelingen, og dermed nedskæringerne af statens refusioner til kommunerne. Vi advarede indtrængende mod de mange urimelige omlægninger, som regeringen foretog, men advarslerne var desværre forgæves. Omlægningen medførte, at milliardbeløb blev flyttet fra staten til kommunerne, og for skatteyderne blev flytningen særlig mærkbar, eftersom beløbet blev overført fra progressiv til proportional beskatning.

Ud over ændringerne i byrdefordelingen har regeringen pålagt kommunerne i større omfang at selvfinansiere den kommunale anlægsvirksomhed, og det kan til en vis grad være en fornuftig disposition, men man må være klar over, at virkningerne øger naturligvis den kommunale skatteudskrivning særlig i udviklingskommunerne, hvor anlægsvirksomheden naturligvis er ret betydelig. Jeg tror, at regeringen gjorde klogt i at påtage sig sin del af ansvaret for de stigende kommunale skatter.

For det kommende år må de kommunale og amtskommunale budgetter kun stige med henholdsvis 7 og 20 pct. sammenlignet med budgettallene fra sidste år. Jeg synes, at det er urimeligt, at begrænsningen skal være ens for alle kommuner, uanset hvilken kommunetype det er; kommunestrukturen og dens beskaffenhed synes jeg burde give anledning